

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno studenta: Tereza Votavová

Název práce: Komentovaný překlad textu “Melis, Antonio. Si los hombres fueran buenos. Antropología del antipoema”

Vedoucí práce: PhDr. Anežka Charvátová

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	1
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	1
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlapy Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	2
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	2
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1
Body celkem	7

Poznámky hodnotitele a témata k diskusi: Tereza Votavová si za téma bakalářské práce zvolila překlad odborného článku věnovaného antipoezii chilského básníka Nicanora Parry. Tento text je dále doplněn překladem rozhovoru s básníkem. Oba texty, ač různých žánrů, jsou obsahově i stylisticky značně náročné, článek navíc obsahuje citace Parrových básní, z nichž některé musela studentka sama přeložit. Navzdory obtížnosti textu je překlad velmi zdařilý, bez závažných významových posunů, pro cílového čtenáře většinou dobře srozumitelný a čtivý. Vytknout lze pouze menší formulační nedostatky, které v některých případech vedou k nejednoznačnosti překladu. Např. spojení „Rabelais, uno de los autores subyacentes a los poemas de parra,“ (str. 17 originálu) přeloženo jako „Rabelais, jeden z autorů skrytých v pozadí Parrovy tvorby,“ za vhodnější bych považovala „jeden z autorů, který Parrovu tvorbu inspiroval“, popř. „z něhož Parrova tvorba vychází“. Dále „más allá de la referencia contingente al futuro presidente de Chile“ (str. 18 originálu), přeloženo jako „Kromě toho, že verše odkazují na konkrétní kontext budoucího chilského prezidenta,“ což považuji za příliš komplikované řešení, navíc s významovým posunem. V bezprostředně následující větě překladatelka volí spojení „při podezření z direktivního řízení kultury autor hrdě prohlašuje,“ což opět považuji za poněkud zavádějící, lze chápat tak, že z „direktivního řízení kultury“ je podezřelý autor, pomohla by volba jiné předložky. Poněkud matoucí by mohl být i překlad pasáže týkající se peruánského autora J. M. Arguedase: „V Denících, doplňujících jako kontrapunkt prózu nedokončeného románu..., uzavřeného sebevraždou.“ Doporučovala bych zjednodušit a vynechat slovo „próza“ a doplnit, že se jednalo o sebevraždu autora. Níže na téže straně v překladu mě poněkud zarazila věta: „Parrův profil se točí kolem otevřených zranění a hněvu.“ Menší nedostatky v překladu najdeme i na rovině lexikální – např. namísto výrazu „autentický“ by v kontextu bylo vhodnější použít „skutečný“; místo „dokumenty“ „doklady“; někde autorka volí pro češtinu netypické předložky a kolokace – „v následující fázi... při níž“ – lépe „ve které“; „ověření bídy člověka“ – lépe „posouzení“, „potvrzení“, „konstatování“; „a medio camino“ přeloženo jako „v polovině cesty“, lépe by bylo „po cestě“. Idiomatické spojení „dictar catedra“ by bylo možné přeložit méně doslovně. Po stránce gramatiky a interpunkce považuji překlad za téměř bezchybný, menší chyby lze najít v komentáři. Závažnější výhrady mám k některým technickým aspektům práce. Zejména si kladu otázku, proč autorka do překladu nezahrnula název článku a abstrakt, dále bych vytkla absenci číslování stránek. Autorka velmi pečlivě pracuje s poznámkami pod čarou, ve kterých vhodně doplňuje bibliografické odkazy na české překlady a v některých případech vlastní vysvětlivky. Nicméně mám dojem, že vypadly některé poznámky, které byly součástí původního textu (poz. 17 v originále). Komentář jako celek vystihuje hlavní rysy originálů a nejzásadnější překladatelské problémy, ale situaci komplikuje skutečnost, že práce de facto zahrnuje originály tří různých žánrů (odborná stať, Parrovy básně a rozhovor), takže není prostor pro detailní rozbor každého z nich. Zejména ve druhé části komentáře mohl být rozbor podrobnější, autorka mohla uvést více příkladů (např. slovních hříček). Pokud jde o výraz „compañero“, který autorka v komentáři zmiňuje a navrhuje pro něj možný ekvivalent „esoudruh“, domnívám, se že by možná bylo vhodnější přeložit jako „ekosoudruh“. V části věnované neverbálním prvkům studentka sice zmiňuje fotografie, pro překlad nepříliš podstatné, ale nijak nekomentuje, že autor stati porušuje pravidla pro psaní velkých písmen, čímž zřejmě odkazuje na grafickou podobu Parrových (anti)básní (možná otázka k diskusi). Přes výše uvedené výhrady práci hodnotím jako velmi zdařilou, zejména s ohledem na vysokou kvalitu překladu a celkovou promyšlenost předkládaných řešení, a předběžně navrhuji hodnocení „výborná“.

V Praze dne: 5. 9. 2023

Oponent práce: PhDr. Vanda Obdržálková. Ph.D.

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě